

СПРАВА «НЕСЦЕРЕТ ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE OF NESHCHERET v. UKRAINE)

(Заява № 41395/19)

Стислий виклад рішення від 22 червня 2023 року

У січні 2018 року перша заявниця, яка відбувала покарання в Київському слідчому ізоляторі (далі – СІЗО) у камері, призначеної для розміщення матерів з дітьми, народила другого заявника. За твердженням заявників побутові умови перебування у СІЗО були неналежними. З березня до жовтня 2018 року перша заявниця була госпіталізована та успішно пройшла інтенсивне лікування туберкульозу. Починаючи з березня 2018 року другого заявника неодноразово доставляли до різних дитячих лікарень для проходження лікування різних хвороб, виписували до будинку дитини та переводили назад до СІЗО. У лютому 2019 року Шевченківський районний суд міста Києва задовольнив клопотання першої заявниці про звільнення від відбування покарання до досягнення другим заявником трирічного віку, встановивши, що умови проживання в СІЗО, а також харчування та медична допомога, що надавалися другому заявнику, який мав низку захворювань, що передбачали медичну допомогу та спостереження, не могли вважатися задовільними, а також що другий заявник потребував спеціального лікування та особливих умов, які неможливо було створити в умовах перебування матері з дитиною у місцях позбавлення волі. До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявники скаржилися за статтями 3 та 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на неналежні побутові умови в СІЗО та на відсутність у них ефективних засобів юридичного захисту щодо цих скарг. Також другий заявник скаржився за статтею 3 Конвенції на незабезпечення йому адміністрацією СІЗО належної медичної допомоги за рекомендаціями лікарів. Розглянувши скарги другого заявника на неналежні побутові умови, Європейський суд зазначив, що опалення у СІЗО було недостатнім для задоволення потреб немовлят, а персонал СІЗО за власний кошт купував дитяче харчування, щоб годувати другого заявника. Європейський суд врахував висновок національного суду та дійшов висновку, що умови проживання та харчування в СІЗО не могли вважатися задовільними для другого заявника. Щодо скарги другого заявника на ненадання належної медичної допомоги Європейський суд зазначив, що другому заявнику в СІЗО не було запропоновано належну медичну допомогу або спостереження СІЗО також не забезпечувало його госпіталізацію для будь-якого лікування, не пов'язаного з безпосереднім ризиком для його здоров'я. За цих обставин Європейський суд дійшов висновку, що було порушено статтю 3 Конвенції у зв'язку з побутовими умовами тримання другого заявника в камері та ненадання йому належної медичної допомоги під час його перебування в СІЗО. Розглянувши скаргу другого заявника за статтею 13 Конвенції, Європейський суд дійшов висновку, що вона свідчить про порушення статті 13 Конвенції у поєднанні зі статтею 3 Конвенції, з огляду на

висновки у рішенні у справі «Сукачов проти України». Щодо скарг першої заявниці Європейський суд зазначив, що вони є явно необґрунтованими та несумісними за критерієм *ratione materiae*, та відхилив цю частину заяви відповідно до пункту 4 статті 35 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

- «1. Оголошує прийнятною скаргу другого заявника на умови тримання під вартою та медичну допомогу, разом із його скаргою на відсутність ефективних засобів юридичного захисту, а решту скарг у заяві – неприйнятними;
2. Постановляє, що було порушено статтю 3 Конвенції у зв'язку з побутовими умовами тримання під вартою другого заявника та наданої йому у Київському СІЗО медичної допомоги;
3. Постановляє, що було порушено статтю 13 Конвенції стосовно другого заявника;
4. Постановляє, що: (a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити другому заявнику такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу: (I) 2 500 (дві тисячі п'ятсот) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, в якості відшкодування моральної шкоди; (II) 2 000 (дві тисячі) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися першій заявниці, в якості компенсації судових та інших витрат, які мають бути сплачені безпосередньо на банківський рахунок, вказаний паном М. Тарахалом; (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;
5. Відхиляє решту вимог другого заявника щодо справедливої сатисфакції».